

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ (กลุ่มระบาดวิทยาทางสัตวแพทย์ โทร ๔๑๔๑)

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๔/ว.๒๓๓๓

วันที่ ๗

สิงหาคม ๒๕๖๖

เรื่อง เตือนภัยการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ในประเทศเพื่อนบ้าน และเน้นย้ำมาตรการที่เกี่ยวข้อง

เรียน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดทุกจังหวัด/สำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ - ๘/กสก./สสช./สพส./สทช./กสส./สอส./สพพ.

ด้วยองค์การสุขภาพสัตว์โลก (WOAH) และ ProMED-mail โดย International Society for Infectious Diseases (ISID) รายงานสถานการณ์การระบาดของโรคแอนแทรกซ์เพิ่มมากขึ้นตั้งแต่ช่วงเดือนมกราคม - กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ ในภูมิภาคต่างๆทั่วโลก โดยเฉพาะในประเทศอินเดีย อินโดนีเซียและเวียดนาม โดยการระบาดในประเทศเวียดนามนั้นมีการรายงานในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ ในจังหวัด Ha Giang และจังหวัด Dien Bien ทางตอนเหนือซึ่งมีอาณาเขตติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยพบในคนและโค จากการสอบสวนโรคในคนพบว่ามีสาเหตุจากการสัมผัสและบริโภคเนื้อกระป๋องและโคในพื้นที่ สำหรับประเทศไทยไม่พบการระบาดของโรคแอนแทรกซ์เป็นระยะเวลามากกว่า ๒๐ ปี โดยพบการระบาดครั้งสุดท้ายเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ณ จังหวัดพิจิตรซึ่งพบมีคนและแพะป่วย สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ประเทศไทยตรวจพบซากแพะที่มีเชื้อมาจากประเทศเมียนมา ในพื้นที่ อ.แม่สอด จ.ตาก แต่ไม่พบการระบาดในคนและสัตว์ภายในประเทศ (เอกสารแนบ)

ดังนั้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการอุบัติซ้ำของโรคดังกล่าวในประเทศไทยและป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นแก่เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์และผู้บริโภค สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์พิจารณาแล้ว เห็นควรเตือนภัยโรคแอนแทรกซ์ในต่างประเทศ ตลอดจนเน้นย้ำมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วกัน ดังต่อไปนี้

๑. นิยามของโรคแอนแทรกซ์ในการเฝ้าระวังโรค คือ โค กระบือ แพะ และแกะ ที่มีการตายเฉียบพลัน เลือดสีคล้ำไม่แข็งตัวไหลออกจากปาก จมูกและทวารหนัก

๒. กรณีพบสัตว์สงสัยตามนิยามทางอาการ ห้ามทำการเปิดผ่าซากโดยเด็ดขาด โดยดำเนินการดังนี้

- ดำเนินการสอบสวนโรคและควบคุมโรคตามมาตรการของกรมปศุสัตว์ทันที ไม่ต้องรอผลยืนยันทางห้องปฏิบัติการ โดย เข้มงวดระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ เช่น เครื่องแต่งกาย การประกาศเขตห้ามเข้า การฆ่าเชื้อโรคและการพักคอก เป็นต้น

- รักษาสัตว์ป่วยด้วยยาปฏิชีวนะ เช่น เพนนิซิลิน เป็นต้น

- ทำลายสัตว์ ณ จุดที่พบสัตว์ตายโดยการเผา หรือฝังซากสัตว์ทั้งตัวในหลุมลึกไม่น้อยกว่า ๑ เมตร

- ทำลายเชื้อที่ซากสัตว์ บริเวณที่สัตว์ตาย ฟาง หญ้า สิ่งปฏิกูล คอกและเครื่องมือที่ใช้กับ

สัตว์ที่ตาย ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อที่ทำลายเชื้อโรคนี้ได้ เช่น โซดาไฟละลายน้ำที่ความเข้มข้นร้อยละ ๕ เป็นต้น

/๓. การสร้างภูมิคุ้มกัน...

๓. การสร้างภูมิคุ้มกัน

- การควบคุมโรคในโค กระบือ แพะและแกะ ให้ดำเนินการฉีดวัคซีนในรัศมี ๕ กม. จากจุดเกิดโรคโดยฉีดจากด้านนอกเข้าด้านใน

- การป้องกันจะดำเนินการรณรงค์ฉีดวัคซีนในโค กระบือ (๑ มล.) แพะ และแกะ (๐.๕ มล.) ที่มีอายุ ๔ เดือนขึ้นไป เฉพาะในพื้นที่ที่เกิดโรคระบาด ติดต่อกันเป็นระยะเวลา ๕ ปี โดยฉีดปีละ ๑ ครั้ง เข้าใต้ผิวหนัง

๔. ประชาสัมพันธ์เกษตรกรและเครือข่ายการเฝ้าระวังโรคกรณีพบสัตว์ป่วยตายผิดปกติ ให้ดำเนินการแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ในพื้นที่ทันที หรือผ่านแอปพลิเคชัน DLD ๔.๐ “แจ้งการเกิดโรคระบาด” หรือโทรศัพท์สายด่วนแจ้งโรคระบาด กรมปศุสัตว์ โทร. ๐๖๓-๒๒๕-๖๘๘๘ และเน้นย้ำไม่ให้มีการฆ่าและจำหน่าย จำก และเคลื่อนย้ายสัตว์หรือซากสัตว์ที่ป่วยตายผิดปกติ

๕. สรุปลองค์ความรู้และการติดต่อของโรค

- โรคแอนแทรกซ์เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน มีสาเหตุจากเชื้อแบคทีเรีย *Bacillus anthracis* เชื้อชนิดนี้เมื่อสัมผัสกับอากาศจะสร้างสปอร์ทำให้มีความคงทนอยู่ในสภาพแวดล้อมต่างๆ ได้นานกว่า ๑๐ ปี ขึ้นไป จึงมีโอกาสที่จะเกิดโรคในที่แห่งเดิมได้อย่างต่อเนื่องถ้าสภาวะแวดล้อมเหมาะสมในการเจริญเติบโต

- สัตว์ทุกชนิดสามารถติดโรคได้ แต่โคและกระบือพบว่าไวต่อโรคมามากที่สุด รองลงมาคือแพะและแกะ สัตว์จะได้รับเชื้อจากการหายใจเอาสปอร์ของเชื้อแบคทีเรียที่ปนเปื้อนอยู่ในดินหรือหญ้าเข้าสู่ร่างกาย หรือการกินน้ำและอาหารที่มีเชื้อปะปนอยู่หรือเชื้อเข้าทางบาดแผล โดยมีระยะฟักตัว ๑ - ๒๐ วัน เมื่อเชื้อเข้าสู่ตัวสัตว์แล้วจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นและกระจายอยู่ตามส่วนต่างๆ ของร่างกาย พร้อมกับสร้างสารพิษทำให้สัตว์ป่วยและตายในที่สุด โดยระหว่างสัตว์ป่วยเชื้อจะถูกขับออกมากับอุจจาระ ปัสสาวะหรือน้ำนม

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

(นายณรงค์ เลี้ยงเจริญ)

ผู้อำนวยการสำนักควบคุม ป้องกัน และบำบัดโรคสัตว์

<https://bit.ly/๓ryTWVJ>

QR Code เอกสารแนบ